

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 17/2024

22.3.2024

Rekommendationer för utveckling av tillgängligheten i församlingarna

I samband med kyrkans fyraårsberättelse har församlingarna fått en enkät om tillgängligheten. Av enkätsvaren framgår att församlingarna fortfarande behöver förbättra tillgänglighetsfrågorna. Kyrkans delegation för tillgänglighet och funktionsvariationer har lyft fram frågor som församlingarna bör beakta i sin verksamhet. Dessutom förpliktar lagstiftningen församlingarna i tillgänglighetsfrågor. Följande aspekter ska beaktas i tillgängligheten:

1. Församlingens eller den kyrkliga samfällighetens ledning ska se till att personalen genomgår utbildning i tillgänglighetsfrågor och att den kan sitt arbete också med tanke på tillgängligheten. Till exempel i Sacrista finns länkar och material till utbildningar i lätt språk samt inspelningar av tillgänglighetsutbildningar. Dessutom finns det olika utbildningar om tillgänglighet bland utbudet i kyrkans utbildningskalender.
2. Varje församling ska ha en tillgänglighetskartläggning och informationen om tillgängligheten ska vara lätt att hitta på församlingens webbplats. I Sacrista finns en enkel tillgänglighetsguide som man kan börja med.
3. På webbplatserna ska tillgänglighetskraven beaktas. Lagen om tillhandahållande av digitala tjänster gäller också kyrkan och församlingarna. Lagen förutsätter bland annat att de filer (t.ex. pdf-, Word- och PowerPoint-filer) som publiceras på en webbplats och i digitala tjänster uppfyller tillgänglighetskraven och att videorna på webbplatsen textas.
4. Lagen gäller också webbtjänster som tillhandahålls av utomstående tjänsteleverantörer. Därmed ska till exempel de dokument som publiceras på webben med hjälp av ärendehanteringssystemet uppfylla tillgänglighetskraven.

5. Syftet med den lag som trädde i kraft 2019 är att främja tillgängligheten i offentliga aktörers webbtjänster och därigenom förbättra vars och ens möjligheter att använda digitala tjänster på lika villkor. Tillgängligheten säkerställer att bland annat synskadade och personer som inte kan använda musen kan läsa filens innehåll. Dessutom är tillgängliga filer till nytta för personer som har lässvårigheter. Alla gynnas av en tydlig layout och en begriplig text.

Att beakta vid utarbetandet av handlingar

De bilagor och andra handlingar som publiceras i ärendehanteringssystemens nät omfattas av tillgänglighetskraven. Beakta följande:

1. Stanna upp och fundera på vad som behövs i publikationen av dokumentet: vad vill du säga och varför?
2. Se till att texten är tydlig. Om texten innehåller svåra termer, förklara dem.
3. Använd rubrikformatmallar i dokumenten. Gör rubrikerna noggrant så att innehållet lätt kan följas upp.
4. Beakta tillgänglighetskraven för kontraster när du använder olika färger.
5. Innan du skickar dokumentet vidare, granska det med verktyget Tillgänglighetskontroll i Office-programmet.
6. Om dokumentet innehåller bilder, kom ihåg att lägga till alt-texter, dvs. alternativa bildtexter.
7. Kontrollera att funktionen för innehållsidentifiering i texten är i bruk. Skärmläsningssystemet för synskadade fungerar inte i dokument som sparats i fotograferad form. Dokumenten ska göras tillgängliga innan de förs in i systemen. Bilagor som innehåller text ska inte föras in i systemen i bildformat.
8. Om ett dokument i pappersform skannas som en pdf-fil på en kopieringsmaskin och tas in i ärendehanteringssystemet är det fråga om en pdf i bildformat. I samband med skanningen eller med ett separat verktyg kan man köra ocr, dvs. innehållsidentifiering av texten, men inte heller det garanterar att filen blir tillgänglig fullt ut.
9. Rådfråga vid behov de personer som ansvarar för tillgängligheten vid Kyrkostyrelsen.

- Läs mer i Sacrista: [Filer som ska vara tillgängliga - Sacrista](#)
- I Sacrista finns också inspelningar av utbildningar bland annat för att skapa tillgängliga Wordfiler och pdf-filer: [Tillgängliga webbtjänster - Sacrista \(sakasti.fi\)](#)
- Skriftliga anvisningar finns bl.a. på Celias webbplats: <https://www.saavutettavasti.fi/saavutettavat-asiakirjat/> (på finska)
- [Grunderna i hur du skapar tillgängliga dokument - Tillgänglighetstillsyn \(tillganglighetskrav.fi\)](#)
- [Domus-anvisningar - Sacrista](#)

Ytterligare upplysningar ges vid behov av sakkunnig Katri Suhonen, sakkunnig Petra Honkaranta-Siivari och arkivarie Johanna Mela, e-postadress fornamn.efternamn@evl.fi

Kyrkostyrelsen

Pekka Huokuna
kanslichef

Petri Määtä
ecklesiastikråd

ISSN 1797-0334